

**UCHWAŁA NR XL/444/23
RADY GMINY WYSZKI**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 i z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XVI/210/20 Rady Gminy Wyszki z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, zmieniona uchwałą Nr XXXVI/400/23 Rady Gminy Wyszki z dnia 28 czerwca 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wyszki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady



Zofia Lucyna Oksiuta

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024-2030

I. TEORETYCZNE PODSTAWY PROGRAMU

1. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 określa m. in. zadania dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. W dokumencie wskazuje się, jako jednego z realizatorów Programu, jednostki samorządu terytorialnego, przy współpracy podmiotów lub organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WYSZKI

Diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Wyszki została opracowana w oparciu o badania ankietowe przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców gminy (200 osób) oraz dzieci i młodzieży szkolnej (80 uczniów). Badania zostały przeprowadzone w miesiącach wrzesień – listopad 2023 r. Wykorzystano również dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.

Z perspektywy dorosłych mieszkańców do aktów przemocy, ich zdaniem zalicza się głównie bicie, całowanie, dotykanie wbrew woli, grożenie, straszenie, zmuszanie do oglądania pornografii. Respondenci wskazywali też na zmuszanie do oddawania pieniędzy, spoliczkowanie, okazywanie braku szacunku, krytykowanie wyglądu, brak opieki. Akty przemocy wskazane przez badanych są definiowane jako przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna. Wśród badanych, 58 osób zna kogoś, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu, pozostałe 142 osoby nie znają takich przypadków. Ankietowani uważają, że przemoc domowa związana jest głównie z nadużywaniem alkoholu – 94%. Odpowiedzi twierdzącej na pytanie, czy osobiście zdarzyło się doświadczyć przemocy, udzieliło 30% osób, natomiast 70% nigdy nie doświadczyło zachowań przemocowych. Respondenci, którzy doświadczyli przemocy, przyznali, iż była to przede wszystkim przemoc psychiczna – 98%, fizyczna – 47%, seksualna – 34%, ekonomiczna – 20%. Osobami stosującymi przemoc są najczęściej – partner, partnerka – 67%. Do stosowania przemocy wobec drugiej osoby przyznało się 15% respondentów. 81% badanych uważa, że nie istnieją okoliczności usprawiedliwiającej stosowanie przemocy.

Z perspektywy dzieci i młodzieży do aktów przemocy zalicza się głównie bicie, grożenie, straszenie, spoliczkowanie. Uczniowie uważają, że przemoc domowa wynika głównie z nadużywania alkoholu – 61%. Przemocy w środowisku domowym doświadczyło ze strony rodziców 7% uczniów. Uczniowie stosowali przemoc wobec rodzeństwa – 38%. Dodatkowo 9% uczniów zna osoby doświadczające przemocy domowej.

Wskazać również należy na spadek liczby procedur „Niebieskie Karty”. W 2022 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 31 formularzy, natomiast w 2023 r. do 15 grudnia – 22 formularze „Niebieskie Karty”. Zmniejszyła się liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego. Może to wskazywać na skuteczność działań profilaktycznych, rozpowszechnianie wiedzy w środowisku lokalnym na temat zjawiska przemocy oraz działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

III. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska. Cele szczegółowe Programu zostały określone w poszczególnych obszarach działania:

- 1) rozszerzenie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- 4) rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przemocy domowej.

Program określa szczegółowe działania, zmierzające do zwrócenia uwagi środowiska lokalnego na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Program ma charakter uniwersalny, z uwzględnieniem priorytetów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Działania określone w Programie zostały określone w sposób elastyczny, co pozwoli na dostosowanie ich do specyfiki potrzeb.

Zakłada się, że zadania podejmowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej, zgodnie z przyjętymi kierunkami działań.

IV. OBSZARY, KIERUNKI I DZIAŁANIA PROGRAMU

1. Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza i edukacja społeczna

Cel	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji	
Rozszerzenie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	1. Poszerzenie wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy domowej	1.1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy (ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową)	GOPS Zespół Interdyscyplinarny Policja GKRPA szkoły inne podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy domowej	2024 - 2030 każdego roku	
	2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	2.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych			liczba kampanii lokalnych społecznych	2024 - 2030 każdego roku
		2.2. Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi, na terenie gminy, w celu wprowadzenie elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich	Zespół Interdyscyplinarny	liczba zrealizowanych działań, liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	2024 - 2030 każdego roku	

		2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe		liczba zrealizowanych działań, liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	2024 - 2030 każdego roku
	3. Poprawa jakości działań profilaktycznych	3.1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych liczba i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową	Zespół Interdyscyplinarny GOPS szkoły	liczba osób, którym udzielono porady	2024 - 2030 każdego roku

2. Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy	1. Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy	1.1. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny	liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego	2024 - 2030 każdego roku
		1.2. Funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych		liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie	2024 - 2030 każdego roku
		1.3. Upowszechnianie baz teleadresowych podmiotów i instytucji świadczących usługi dla osób doznających przemocy	GOPS	liczba aktualizacji na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń	2024 - 2030 każdego roku

	domowej			
	1.4. Poszerzanie ofert wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym punkt konsultacyjny	Zespół Interdyscyplinarny	liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej	2024 - 2030
2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej	2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Zespół Interdyscyplinarny	liczba opracowanych materiałów informacyjnych	2024 - 2030 każdego roku
	2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową		liczba osób doznających przemocy uczestniczących w działaniach indywidualnych, liczba osób doznających przemocy uczestniczących w działaniach grupowych	2024 - 2030 każdego roku
3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny grupy diagnostyczno-pomocowe	liczba wszczętych w danym roku procedur, liczba kontynuowanych w danym roku procedur, liczba osób doznających przemocy domowej objętych procedurą, liczba formularzy „Niebieska Karta – C”	2024 - 2030 każdego roku
	3.2. Realizowanie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Policja, szkoła, inne podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa w danym podmiocie	2024 - 2030 każdego roku
	3.3. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne	Zespół Interdyscyplinarny	liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych	2024 - 2030 każdego roku
	3.4. Zapewnienie	GOPS – pracownicy	liczba dzieci, którym	2024 -

		ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	socjalni	zapewniono ochronę, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia,	2030 każdego roku
		3.5. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	Rada Gminy	Liczba uchwał umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy	2024 - 2030 każdego roku
	4. Monitorowanie działań pomocowych	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, Liczba osób wobec, którym podjęto działania monitorujące,	2024 - 2030 każdego roku

3. Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową	1.1. Rozpowszechnianie informatorów z aktualnymi bazami teled adresowymi z powiatu	GOPS Zespół Interdyscyplinarny	umieszczanie informatorów na stronie internetowej dwa razy w roku – do 15 lutego i do 15 sierpnia	2024 - 2030 każdego roku
	2. Interweniowanie oraz reagowanie służb na stosowanie przemocy domowej	2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny GOPS GKRPA Policja Żandarmeria Wojskowa szkoła placówki ochrony zdrowia	liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą, liczba formularzy „Niebieska Karta-D”, liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową	2024 - 2030 każdego roku
		2.2. Działania i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji	Zespół Interdyscyplinarny GOPS kurator sądowy	liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych, liczba przekazanych organom ścigania informacji przez służby, w tym pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc	2024 - 2030 każdego roku

4. Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
-----	------------------	-----------------	--------------	-----------	-------------------

Rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przemocy domowej	1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	1.1. Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny	liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych, liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	2024 - 2030 każdego roku
	2. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	2.1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w tym w formie superwizji, doradztwa, grup wsparcia	Zespół Interdyscyplinarny	liczba osób korzystających z różnych form wsparcia i poradnictwa psychologicznego, liczba spotkań superwizji, liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	2024 - 2030 każdego roku

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, chyba że przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowią inaczej.

VI. MONITOROWANIE PROGRAMU

Ocena realizacji działań w ramach Programu będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość. Monitorowanie realizacji Programu odbywa się będzie przez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań i będzie dotyczyć podmiotów realizujących poszczególne działania. Dane statystyczne posłużą do pracowania rocznego sprawozdania z realizacji Programu, które zostanie przedłożone Radzie Gminy Wyszki w terminie do 31 marca następnego roku.

